ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1991

Vyhlásené: 20.06.1991 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

204

ZÁKON
Slovenskej národnej rady
z 29. apríla 1991
o Policajnom zbore Slovenskej republiky

Slovenská národná rada sa uzniesla na tomto zákone:

Úvodné ustanovenia

§ 1

(1) Policajný zbor Slovenskej republiky (ďalej len „policajný zbor“) je ozbrojeným bezpečnostným zborom, ktorý plní úlohy vo veciach vnútorného poriadku a bezpečnosti v rozsahu vymedzenom ústavou a zákonmi.

(2) Činnosť policajného zboru podlieha kontrole Slovenskej národnej rady a vlády Slovenskej republiky.

(3) Policajný zbor pri plnení úloh spolupracuje s policajnými bezpečnostnými zbormi a bezpečnostnými službami Českej republiky a Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky; policajný zbor je oprávnený spolupracovať s policajnými zbormi iných štátov.

§ 2

Policajný zbor pri plnení úloh vymedzených týmto zákonom spolupracuje so štátnymi a inými orgánmi, obcami, organizáciami, občianskymi združeniami a osobami.

PRVÁ HLAVA
ÚLOHY A ORGANIZÁCIA POLICAJNÉHO ZBORU

§ 3
Úlohy policajného zboru

(1) Policajný zbor plní tieto úlohy:

a) chráni život a bezpečnosť osôb a majetok,

b) zabezpečuje ochranu ústavných činiteľov Slovenskej republiky,

c) získava, sústreďuje a vyhodnocuje informácie dôležité pre ochranu ekonomických záujmov Slovenskej republiky,

d) odhaľuje trestné činy a zisťuje ich páchateľov,

e) koná vyšetrovanie a vyhľadávanie o trestných činoch,[1])

f) spolupôsobí pri zabezpečovaní verejného poriadku a ak bol porušený, robí opatrenia na jeho obnovenie,

g) dohliada na bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky a spolupôsobí pri jej riadení,

h) odhaľuje priestupky a ak tak ustanovuje osobitný zákon, priestupky objasňuje,[2])

ch) prejednáva priestupky, ak tak ustanovuje osobitný zákon,[3])

i) vedie príslušné evidencie a štatistiky potrebné na plnenie svojich úloh,

j) vyhlasuje pátranie na území Slovenskej republiky.

(2) Policajný zbor plní úlohy štátnej správy, ak tak ustanovuje osobitný zákon.[4])

(3) Policajný zbor plní aj iné úlohy podľa osobitných zákonov.[5])

Organizácia a riadenie policajného zboru

§ 4
Organizácia policajného zboru

(1) V policajnom zbore sa vytvára služba kriminálnej polície, služba poriadkovej polície, služba dopravnej polície a služba ochrany objektov.

(2) Služby uvedené v odseku 1 pôsobia v rámci útvarov policajného zboru, ktoré sú organizované podľa správneho členenia Slovenskej republiky.[6])

(3) Osobitnými službami policajného zboru sú služba ochrany ekonomických záujmov a služba ochrany ústavných činiteľov.

(4) Samostatnou organizačnou súčasťou policajného zboru sú úrady vyšetrovania. Úrady vyšetrovania sú organizované podľa správneho členenia Slovenskej republiky a organizácie súdov[7]) a prokuratúry.

§ 5
Riadenie policajného zboru

(1) Policajný zbor je podriadený ministrovi vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „minister“).

(2) Prezident policajného zboru riadi služby policajného zboru uvedené v § 4 ods. 1 a útvary policajného zboru uvedené v § 4 ods. 2.

(3) Prezidenta policajného zboru vymenúva a odvoláva vláda Slovenskej republiky na návrh ministra.

(4) Prezident policajného zboru je zodpovedný v rozsahu právomoci uvedenej v odseku 2 ministrovi.

§ 6

(1) Vláda Slovenskej republiky určuje celkové početné stavy policajného zboru.

(2) Minister zriaďuje útvary policajného zboru, úrady vyšetrovania policajného zboru a útvary osobitných služieb policajného zboru uvedené v § 4 ods. 3 a určuje ich vnútornú organizáciu.

(3) Minister upraví riadenie úradov vyšetrovania a osobitných služieb policajného zboru uvedených v § 4 ods. 3.

DRUHÁ HLAVA
VYŠETROVATELIA POLICAJNÉHO ZBORU

§ 7

(1) Vyšetrovateľa policajného zboru (ďalej len „vyšetrovateľ“) vymenúva minister.

(2) Do funkcie vyšetrovateľa môže byť menovaný len policajt, ktorý dosiahol vek najmenej 24 rokov, má vysokoškolské právnické vzdelanie a úspešne ako vyšetrovateľ – čakateľ vykonal záverečnú vyšetrovateľskú skúšku. Podrobnosti o záverečnej vyšetrovateľskej skúške ustanoví minister.

(3) Minister môže výnimočne menovať za vyšetrovateľa policajta, ktorý inak spĺňa podmienky uvedené v odseku 2, ak má vysokoškolské vzdelanie iného než právnického smeru.

(4) Dĺžka čakateľskej lehoty vyšetrovateľa – čakateľa je jeden rok. Výnimku z tejto lehoty môže udeliť minister len osobám s vysokoškolským právnickým vzdelaním.

(5) Vyšetrovatelia sú vo veciach, ktoré vyšetrujú, procesne samostatní a sú viazaní iba zákonmi a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi a v rozsahu ustanovenom Trestným poriadkom tiež pokynmi prokurátora a súdu.

(6) Vyšetrovatelia sú v služobných veciach podriadení riaditeľovi úradu vyšetrovania.

(7) Vyšetrovatelia sú vo veciach, ktoré vyšetrujú, oprávnení vyžadovať od služieb policajných zborov v súlade so zákonmi a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi vykonanie úkonov nevyhnutných pre vyšetrovanie, ktoré vzhľadom na ich povahu nemôžu zabezpečiť sami.

TRETIA HLAVA
POVINNOSTI, OPRÁVNENIA A PROSTRIEDKY POLICAJTA

PRVÝ ODDIEL
POVINNOSTI POLICAJTA

Povinnosti pri služobných zákrokoch, služobných úkonoch a v ostatnej služobnej činnosti

§ 8

(1) Pri vykonávaní služobných zákrokov, služobných úkonov, ako aj v ostatnej služobnej činnosti je policajt povinný dbať na česť, vážnosť a dôstojnosť osôb i svoju vlastnú a nepripustiť, aby osobám v súvislosti s touto činnosťou vznikla bezdôvodná ujma a prípadný zásah do ich práv a slobôd neprekročil mieru nevyhnutnú na dosiahnutie účelu sledovaného služobným zákrokom, služobným úkonom alebo ostatnou služobnou činnosťou.

(2) Policajt je povinný pri vykonávaní služobného zákroku, služobného úkonu alebo v ostatnej služobnej činnosti spojenej so zásahom do práv alebo slobôd osôb poučiť ich, hneď ako je to možné, o ich právach a možnosti podať sťažnosť.

§ 9

(1) Policajt v službe je povinný v medziach tohto zákona vykonať služobný zákrok, služobný úkon, prípadne urobiť iné opatrenia nevyhnutné na vykonanie služobného zákroku, najmä vyrozumieť najbližší útvar policajného zboru, ak je páchaný trestný čin alebo priestupok alebo je dôvodné podozrenie z ich páchania.

(2) Policajt aj v čase mimo služby je povinný v medziach tohto zákona vykonať služobný zákrok, prípadne vyrozumieť najbližší útvar policajného zboru, ak je páchaný trestný čin alebo priestupok, ktorým je bezprostredne ohrozený život, zdravie alebo majetok a ak policajtovi vo vykonaní služobného zákroku nebránia dôvody uvedené v § 10.

§ 10

Policajt nie je povinný vykonať služobný zákrok, ak

a) je pod vplyvom takých liekov alebo iných látok, ktoré vážne znižujú jeho schopnosť konať,

b) na jeho vykonanie nebol odborne vyškolený alebo vycvičený,

c) tomu bráni dôležitý záujem služby.

§ 11

(1) Dôležitým záujmom služby sa rozumie, ak policajt vykonáva alebo zabezpečuje

a) pátraciu činnosť pri bezprostrednom prenasledovaní páchateľa trestnej činnosti,

b) operatívno-pátraciu činnosť a používa informačno-technické prostriedky,

c) služobný zákrok pod jednotným velením,

d) bezpečnosť chránených osôb,

e) šifrovú alebo kuriérnu službu, pri ktorej by mohlo dôjsť k ohrozeniu včasného odovzdania šifrovaných správ alebo k ohrozeniu prepravovaných vecí,

f) pyrotechnickú činnosť,

g) služobný zákrok, ktorého nedokončenie by malo vážnejšie dôsledky, než nevykonanie nového zákroku alebo opatrenia nevyhnutného na odstránenie bezprostredného ohrozenia.

(2) Pri plnení úloh podľa odseku 1 je však policajt povinný vykonať služobný zákrok alebo iné opatrenia nevyhnutné na odstránenie bezprostredného ohrozenia, ak

a) je ohrozený život alebo hrozí značná škoda na majetku,

b) je ohrozený vyšší záujem než ten, ktorý plní.

§ 12

(1) Policajt je pri vykonávaní služobného zákroku povinný, ak to povaha a okolnosti dovoľujú, použiť zodpovedajúcu výzvu.

(2) Ak to povaha služobného zákroku vyžaduje, použije policajt pred výzvou slová „V mene zákona“.

(3) Každý je povinný poslúchnuť výzvu zakročujúceho policajta.

(4) Kto neuposlúchne výzvu zakročujúceho policajta, môže byť postihnutý podľa osobitného zákona.[8])

§ 13

(1) Policajt je povinný pred služobným zákrokom preukázať svoju príslušnosť k policajnému zboru, ak to povaha a okolnosti služobného zákroku dovoľujú.

(2) Príslušnosť k policajnému zboru preukazuje policajt služobnou rovnošatou s identifikačným číslom, služobným preukazom, odznakom služby kriminálnej polície alebo ústnym vyhlásením „Polícia“ (ďalej len „ústne vyhlásenie“).

(3) Ústnym vyhlásením preukazuje policajt svoju príslušnosť k policajnému zboru iba vo výnimočných prípadoch, keď okolnosti služobného zákroku neumožňujú túto príslušnosť preukázať služobnou rovnošatou s identifikačným číslom, služobným preukazom alebo odznakom služby kriminálnej polície. Služobnou rovnošatou s identifikačným číslom, služobným preukazom alebo odznakom služby kriminálnej polície sa policajt preukáže ihneď, akonáhle to okolnosti služobného zákroku dovoľujú.

Preukazovanie príslušnosti k policajnému zboru

§ 14

(1) Policajt, ktorý vykonáva svoju právomoc v služobnej rovnošate, preukazuje príslušnosť k policajnému zboru služobnou rovnošatou s identifikačným číslom a podľa okolností aj ústnym vyhlásením, okrem toho služobným preukazom

a) pri vstupe do objektov organizácií, kde je vstup kontrolovaný členom závodnej stráže alebo inou oprávnenou osobou,

b) ak je o to pri služobnom zákroku požiadaný.

(2) Policajt uvedený v odseku 1 sa preukazuje len služobnou rovnošatou s identifikačným číslom a podľa okolností aj ústnym vyhlásením

a) ak zakročuje pod jednotným velením,

b) pri ochrane objektov alebo inej podobnej službe,

c) pri služobnom zákroku proti osobám podnapitým, pristihnutým pri páchaní trestného činu alebo priestupku, ozbrojeným zbraňou alebo iným predmetom spôsobilým vážne ohroziť život alebo zdravie osôb, ktoré ušli z výkonu trestu odňatia slobody alebo z väzby, predvedeným, zaisteným alebo zatknutým.

§ 15

(1) Policajt, ktorý vykonáva svoju právomoc v občianskom odeve, povinne preukazuje príslušnosť k polícii pred začatím služobného zákroku ústnym vyhlásením a služobným preukazom alebo odznakom služby kriminálnej polície.

(2) V prípadoch uvedených v § 14 ods. 2 sa policajt vykonávajúci svoju právomoc v občianskom odeve preukazuje iba ústnym vyhlásením; služobným preukazom alebo odznakom služby kriminálnej polície v prípade, keď to okolnosti a podmienky služobného zákroku dovoľujú.

§ 16

Policajt pri výkone svojej právomoci nesmie služobný preukaz alebo odznak služby kriminálnej polície vydať z rúk; na požiadanie dá iba na nahliadnutie ich prednú stranu, prípadne oznámi ich evidenčné číslo. Pritom nie je povinný oznámiť svoje meno, priezvisko, hodnosť ani funkciu.

DRUHÝ ODDIEL
OPRÁVNENIA POLICAJTA

§ 17
Oprávnenie požadovať vysvetlenie

(1) Policajt je oprávnený požadovať potrebné vysvetlenie od osoby, ktorá môže prispieť k objasneniu skutočností dôležitých pre odhalenie trestného činu alebo priestupku a ich páchateľa, ako aj pre vypátranie hľadaných alebo nezvestných osôb a vecí, a v prípade potreby ju vyzvať, aby

sa ihneď alebo v určenom čase dostavila na útvar policajného zboru na spísanie zápisnice o podaní vysvetlenia.

(2) Osoba je povinná požiadavke alebo výzve podľa odseku 1 vyhovieť.

(3) Vysvetlenie môže odmietnuť iba osoba, ktorá by ním sebe alebo blízkej osobe[9]) spôsobila nebezpečenstvo trestného stíhania, a ak ide o priestupok, nebezpečenstvo postihu za priestupok.

(4) Vysvetlenie sa nesmie požadovať od osoby, ktorá upozornila, že by ním porušila zákonom uloženú povinnosť mlčanlivosti, iba ak by bola od tejto povinnosti oslobodená.

(5) Policajt je povinný osobu poučiť o možnosti odoprieť vysvetlenie podľa odsekov 3 a 4.

(6) Kto sa dostaví na výzvu, má nárok na náhradu nutných výdavkov a na náhradu ušlého zárobku (ďalej len „náhrada“). Náhradu poskytuje policajný zbor. Nárok na náhradu nemá ten, kto sa dostavil len vo vlastnom záujme alebo pre svoje protiprávne konanie.

(7) Nárok na náhradu podľa odseku 6 zaniká, ak ho oprávnená osoba neuplatní do 8 dní odo dňa, keď sa na výzvu podľa odseku 1 dostavila; táto osoba musí byť o tom poučená.

(8) Ak osoba nevyhovie bez dostatočného ospravedlnenia alebo bez závažných dôvodov výzve podľa odseku 1, môže byť predvedená na útvar policajného zboru na spísanie zápisnice o podaní vysvetlenia.

(9) Zápisnica o podaní vysvetlenia musí byť spísaná s osobou ihneď po jej predvedení; po jej spísaní policajt osobu uvoľní.

(10) O predvedení spíše policajt úradný záznam.

§ 18
Oprávnenie požadovať preukázanie totožnosti

(1) Policajt je oprávnený vyzvať osobu

a) pristihnutú pri spáchaní priestupku,

b) od ktorej je požadované vysvetlenie podľa § 17 ods.1,

c) ktorá zodpovedá opisu hľadanej alebo nezvestnej osoby, aby preukázala svoju totožnosť; osoba je povinná výzve vyhovieť.

(2) Po zistení totožnosti osoby uvedenej v odseku 1 písm. a) policajt priestupok vybaví podľa osobitného zákona[10]) a osobu uvoľní.

(3) Po zistení totožnosti osoby uvedenej v odseku 1 písm. b) policajt osobu po podaní vysvetlenia podľa § 17 ods. 1 uvoľní.

(4) Po zistení totožnosti osoby uvedenej v odseku 1 písm. c) policajt osobu ihneď uvoľní, ak nejde o osobu hľadanú alebo nezvestnú. U nezvestnej osoby vyrozumie toho, kto nezvestnosť tejto osoby oznámil, prípadne ju odovzdá príslušnému orgánu alebo zákonnému zástupcovi.

(5) Ak odmietne osoba uvedená v odseku 1 preukázať svoju totožnosť alebo ak ju nemôže preukázať ani po predchádzajúcom poskytnutí potrebnej súčinnosti na preukázanie svojej totožnosti, je policajt oprávnený predviesť takúto osobu na útvar policajného zboru na vykonanie služobných úkonov za účelom zistenia jej totožnosti a riadneho odhalenia alebo objasnenia veci. Po zistení totožnosti postupuje policajt primerane podľa odsekov 2 až 4.

(6) Ak nemôže policajt na základe oznámených údajov ani v evidenciách obyvateľov zistiť totožnosť osoby predvedenej podľa odseku 5, ktorá zodpovedá opisu hľadanej alebo nezvestnej osoby, je oprávnený informovať a vyzvať osobu, aby strpela vykonanie nevyhnutných služobných úkonov, akými je snímanie daktyloskopických odtlačkov, vyhotovenie obrazových záznamov, vonkajšie meranie tela a zisťovanie zvláštnych telesných znamení.

(7) Ak nezistí policajt totožnosť osoby do 24 hodín od predvedenia, je povinný osobu uvoľniť.

(8) O predvedení a vykonaných služobných úkonoch spíše policajt úradný záznam.

§ 19
Zaistenie

(1) Policajt je oprávnený za účelom vykonania služobných úkonov zaistiť osobu, ktorá

a) svojím konaním bezprostredne ohrozuje svoj život alebo zdravie alebo život a zdravie iných osôb a majetok,

b) sa dopúšťa devízového priestupku,[11]) ak je dôvodná obava, že v ňom bude pokračovať, alebo ak je to nevyhnutné pre riadne odhalenie alebo objasnenie veci.

(2) Ak po vykonaní služobných úkonov policajt osobu neodovzdá orgánom činným v trestnom konaní alebo inému orgánu, je povinný ihneď ju prepustiť.

(3) Zaistenie môže trvať najviac 24 hodín od okamihu obmedzenia osobnej slobody.

(4) Zaistenej osobe podľa odseku 1 musí byť na útvare policajného zboru ihneď po zaistení umožnené vyrozumieť o tejto skutočnosti niektorú z blízkych osôb.[9]) Ak ide o vojaka, vyrozumie policajt najbližšiu posádkovú správu alebo útvar a ak ide o osobu mladšiu ako 18 rokov, zákonného zástupcu tejto osoby.

(5) O zaistení spíše policajt úradný záznam.

§ 20
Oprávnenie odňať zbraň

(1) Policajt je oprávnený presvedčiť sa, či predvádzaná alebo zaistená osoba nemá pri sebe zbraň alebo vec, ktorou by mohla ohroziť život alebo zdravie, a odňať ju.

(2) Odňatú zbraň alebo vec podľa odseku 1 je policajt povinný vrátiť proti podpisu pri prepustení predvedenej alebo zaistenej osoby. Ak bránia zákonné dôvody odňatú zbraň vrátiť, vystaví policajt osobe potvrdenie o odňatí zbrane.

(3) Zbraňou podľa odseku 1 sa rozumie strelná, bodná, sečná, rezná zbraň a zbraň hromadnej účinnosti. Zbraňou sa ďalej rozumie všetko, čím je možné urobiť útok proti telu dôraznejším.[12])

§ 21
Oprávnenie na prehliadku dopravných prostriedkov

Pri prenasledovaní páchateľov niektorého z obzvlášť závažných trestných činov[13]) alebo iných úmyselných trestných činov, ktorých stíhanie upravuje medzinárodná zmluva, ktorou je Česká a Slovenská Federatívna Republika viazaná, a pri pátraní po týchto páchateľoch a veciach pochádzajúcich alebo súvisiacich s uvedenými trestnými činmi je policajt oprávnený prehliadať dopravné prostriedky, či sa v nich títo páchatelia alebo veci nenachádzajú.

§ 22
Oprávnenia pri zaisťovaní bezpečnosti chránených osôb

(1) Pri zaisťovaní bezpečnosti chránených osôb, ktorým je podľa osobitných predpisov alebo medzinárodných zmlúv, ktorými je Česká a Slovenská Federatívna Republika viazaná, poskytovaná osobná ochrana, je policajt zaradený v službe ochrany ústavných činiteľov oprávnený vykonať prehliadku osôb, batožiny, dopravných prostriedkov a objektov nachádzajúcich sa v priestore, z ktorého by bolo možné ohroziť bezpečnosť chránenej osoby.

(2) Prehliadku osôb je policajt oprávnený vykonať iba vtedy, ak tieto osoby na jeho výzvu uvedený priestor ihneď neopustia alebo ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania.

(3) Prehliadka osôb, objektov, batožiny, vecí a dopravných prostriedkov nesmie sledovať iný záujem než zaistenie bezpečnosti chránenej osoby.

§ 23
Oprávnenie zakázať vstup na určené miesta

Ak to vyžaduje účinné zabezpečenie plnenia úloh uvedených v tomto zákone, je policajt oprávnený prikázať každému, aby na nevyhnutne potrebnú dobu nevstupoval na určené miesta alebo sa na nich nezdržoval.

§ 24
Oprávnenie otvoriť byt

(1) Ak je dôvodná obava, že je ohrozený život alebo vážne ohrozené zdravie osoby, alebo ak hrozí závažná škoda na majetku a hrozí nebezpečenstvo z omeškania, je policajt oprávnený otvoriť byt, vstúpiť doňho a vykonať v súlade s týmto zákonom potrebné služobné zákroky alebo iné opatrenia na odvrátenie hroziaceho nebezpečenstva.

(2) Oprávnenia uvedené v odseku 1 má policajt aj v prípade, ak vznikne dôvodné podozrenie, že sa v byte nachádza mŕtvola.

(3) K vykonaniu služobných zákrokov alebo iných opatrení podľa odseku 1 je policajt povinný zabezpečiť prítomnosť nezúčastnenej osoby; nemusí tak urobiť, ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania a je bezprostredne ohrozený život alebo zdravie, alebo bezprostredne hrozí závažná škoda na majetku.

(4) Po vykonaní služobného zákroku alebo iného opatrenia podľa odseku 1 policajt okamžite vyrozumie užívateľa bytu a zabezpečí uzavretie bytu, ak to nemôže vykonať užívateľ alebo iná oprávnená osoba.

(5) Otvorenie bytu nesmie sledovať iný záujem než ochranu života a zdravia osôb alebo majetku.

(6) O otvorení bytu a vykonaných opatreniach spíše policajt úradný záznam.

(7) Ustanovenia odsekov 1 až 6 sa primerane vzťahujú aj na nebytové priestory.

§ 25
Oprávnenie na používanie výbušnín a výbušných predmetov

Policajt je oprávnený v súvislosti so zaisťovaním bezpečnosti osôb a ochrany majetku, najmä pri likvidácii nastražených výbušných systémov, pri likvidácii nálezu munície používať výbušniny a výbušné predmety.

Oprávnenie pri objasňovaní priestupkov

§ 26

(1) Policajt je pri objasňovaní priestupkov oprávnený vyžadovať

a) odpis z registra trestov v prípadoch, v ktorých by predchádzajúci trestný postih mohol viesť k posúdeniu skutku ako trestného činu,

b) odborné vyjadrenie od príslušných orgánov,

c) lekárske vyšetrenie na zistenie množstva alkoholu alebo inej návykovej látky;[14]) ďalej je policajt oprávnený vykonávať ohliadku miesta priestupku, ohliadku veci majúcej vzťah k spáchanému priestupku a v súvislosti s tým zisťovať a zaisťovať stopy.

(2) Úkonom uvedeným v odseku 1 písm. c) je osoba povinná sa podrobiť, iba ak to nie je spojené s ohrozením jej zdravia.

(3) Odber krvi osoby podozrivej zo spáchania priestupku sa musí vykonať, ak o to táto osoba požiada.

§ 27

(1) Policajt je oprávnený po predchádzajúcej márnej výzve na vydanie odňať vec, o ktorej sa možno dôvodne domnievať, že v konaní o priestupku môže byť vyslovené jej prepadnutie[15]) alebo môže byť zhabaná.[16])

(2) Nemožno odňať vec, ktorej hodnota je v nápadnom nepomere k povahe priestupku.

(3) O odňatí veci spíše policajt úradný záznam. Osobe, ktorej bola vec odňatá, vystaví potvrdenie o odňatí veci a odovzdá ju príslušnému orgánu.

(4) Ak vec, ktorá bola vydaná alebo odňatá, na ďalšie konanie už nie je potrebná a ak neprichádza do úvahy jej prepadnutie[15]) alebo zhabanie,[16]) vráti sa tomu, kto ju vydal alebo komu bola odňatá.

TRETÍ ODDIEL
OPRÁVNENIA SLUŽBY KRIMINÁLNEJ POLÍCIE A SLUŽBY OCHRANY EKONOMICKÝCH ZÁUJMOV

§ 28
Oprávnenie pri zaisťovaní ochrany ekonomických záujmov

(1) Služba ochrany ekonomických záujmov je oprávnená zisťovať potrebné informácie od každého, kto môže prispieť k objasneniu skutočností dôležitých pre ochranu ekonomických záujmov Slovenskej republiky; nikto nesmie byť k podaniu informácie nútený pod hrozbou fyzického alebo psychického nátlaku.

(2) Skutočnosťami dôležitými pre ochranu ekonomických záujmov Slovenskej republiky sú také skutočnosti, ktoré sú spôsobilé vážne ohroziť alebo poškodiť jej ekonomické záujmy, predovšetkým pri prechode na trhovú ekonomiku a jej fungovaní, v etape uskutočňovania privatizácie, ďalej v oblasti finančných operácií, priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, nakladania s niektorými druhmi tovaru a technológií, obchodnej činnosti, vytvárania nelegálnych obchodných a akciových spoločností, ako aj skutočnosti spôsobilé vážne ohroziť alebo poškodiť životné prostredie.

§ 29
Oprávnenie na používanie prostriedkov operatívno-pátracej činnosti a informačno-technických prostriedkov

(1) Pri odhaľovaní obzvlášť závažných trestných činov[13]) alebo iných úmyselných trestných činov, ktorých stíhanie upravuje medzinárodná zmluva, ktorou je Česká a Slovenská Federatívna Republika viazaná, a zisťovaní ich páchateľov, je služba kriminálnej polície oprávnená používať prostriedky operatívno-pátracej činnosti a informačno-technické prostriedky. Tieto prostriedky môžu byť využívané len za účelom získania informácií dôležitých na odhalenie uvedených trestných činov, zistenie ich páchateľov a na zabezpečenie nevyhnutných dôkazov pre trestné konanie.

(2) Za účelom získania informácií dôležitých pre ochranu ekonomických záujmov Slovenskej republiky je služba ochrany ekonomických záujmov oprávnená používať prostriedky operatívno-pátracej činnosti a informačno-technické prostriedky.

(3) Služba kriminálnej polície a služba ochrany ekonomických záujmov je povinná zabezpečiť ochranu prostriedkov operatívno-pátracej činnosti a informačno-technických prostriedkov pred vyzradením a zneužitím.

§ 30
Prostriedky operatívno-pátracej činnosti

Prostriedkami operatívno-pátracej činnosti sa pre účely tohto zákona rozumejú sledovanie osôb a vecí, používanie krycích preukazov, nástrahová a zabezpečovacia technika a využívanie osôb konajúcich v prospech služby kriminálnej polície alebo služby ochrany ekonomických záujmov.

§ 31
Informačno-technické prostriedky

Informačno-technickými prostriedkami sa pre účely tohto zákona rozumejú najmä elektrotechnické, rádiotechnické, fototechnické, optické, mechanické a iné technické prostriedky a zariadenia alebo ich súbory používané utajovaným spôsobom pri

a) vyhľadávaní, otváraní a skúmaní dopravovaných zásielok a ich vyhodnocovaní za využívania kriminalistických metód,

b) odpočúvaní a zaznamenávaní telekomunikačnej a rádiokomunikačnej prevádzky,

c) vyhotovovaní obrazových, zvukových alebo iných záznamov.

§ 32
Podmienky použitia informačno-technických prostriedkov

(1) Služba kriminálnej polície môže použiť informačno-technické prostriedky len v prípadoch, keď odhaľovanie trestných činov uvedených v § 29 ods. 1, zisťovanie ich páchateľov a zabezpečovanie nevyhnutných dôkazov pre trestné konanie je iným spôsobom neúčinné alebo podstatne sťažené.

(2) Služba ochrany ekonomických záujmov môže použiť informačno-technické prostriedky len v prípadoch, keď nie je možné informáciu dôležitú pre ochranu ekonomických záujmov Slovenskej republiky získať použitím prostriedkov operatívno-pátracej činnosti alebo iným spôsobom ustanoveným v tomto zákone.

(3) Informačno-technické prostriedky možno použiť len na základe predchádzajúceho písomného rozhodnutia alebo súhlasu súdu a v prípravnom konaní prokurátora. Informačno-technické

prostriedky možno používať len na nevyhnutný čas, najdlhšie však po dobu 6 mesiacov. Počítanie doby začína plynúť dňom vydania súhlasu.

(4) Žiadosť na použitie informačno-technických prostriedkov sa predkladá písomne súdu alebo prokurátorovi a obsahuje údaje o osobe, ktorej sa použitie informačno-technického prostriedku týka, druh informačno-technického prostriedku, miesto, dobu trvania a dôvody jeho použitia.

(5) Ten, kto udelil súhlas alebo vydal rozhodnutie na použitie informačno-technických prostriedkov, je povinný sústavne skúmať trvanie dôvodov ich použitia. Ak dôvody pominuli, je povinný bezodkladne rozhodnúť o ukončení ich používania.

§ 33

(1) Služba kriminálnej polície a služba ochrany ekonomických záujmov je povinná v priebehu používania informačno-technických prostriedkov sústavne skúmať, či trvajú dôvody ich použitia. Ak tieto dôvody pominuli, je služba kriminálnej polície a služba ochrany ekonomických záujmov povinná používanie informačno-technických prostriedkov skončiť.

(2) O skončení používania informačno-technických prostriedkov podľa odseku 1 je služba kriminálnej polície a služba ochrany ekonomických záujmov povinná informovať prokurátora alebo súd, ktorý rozhodol o použití informačno-technických prostriedkov alebo udelil súhlas na ich použitie.

(3) Informácie získané informačno-technickými prostriedkami môžu byť využité výlučne na dosiahnutie účelu uvedeného v § 29 ods. 1 a 2.

ŠTVRTÝ ODDIEL
KONTROLA SLUŽBY OCHRANY EKONOMICKÝCH ZÁUJMOV A POSKYTOVANIE INFORMÁCIÍ

§ 34

(1) Za účelom vykonávania kontroly činnosti služby ochrany ekonomických záujmov zriaďuje Slovenská národná rada z poslancov osobitný kontrolný orgán.

(2) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) predkladá kontrolnému orgánu zriadenému podľa odseku 1 smernice, ktorými sa upravuje používanie prostriedkov operatívno-pátracej činnosti a informačno-technických prostriedkov službou ochrany ekonomických záujmov.

§ 35

Ministerstvo poskytuje Slovenskej národnej rade a vláde Slovenskej republiky informácie významné pre ich činnosť a rozhodovanie získané činnosťou služby ochrany ekonomických záujmov. Tieto informácie môže poskytnúť aj ďalším štátnym orgánom.

PIATY ODDIEL
CELY POLICAJNÉHO ZAISTENIA

§ 36

(1) Policajt je oprávnený osobu zaistenú podľa § 19 umiestniť do cely policajného zaistenia (ďalej len „cela“) zriadenej na tento účel na útvare policajného zboru; ďalej je oprávnený umiestniť do cely osobu, ktorá sa

a) pokúsila pri predvádzaní o útek a dôvodná obava z jej úteku trvá,

b) správa na útvare policajného zboru agresívne voči iným osobám alebo policajtom alebo ničí zariadenie alebo iný majetok.

(2) Policajt je ďalej oprávnený umiestniť do cely aj osobu, ktorá bola

a) zadržaná[17]) podľa Trestného poriadku,

b) zatknutá na základe príkazu na zatknutie[18]) podľa Trestného poriadku,

c) policajtom prevzatá na vykonanie procesných úkonov z väzby vykonávanej vo väznici, alebo

d) má byť dodaná do výkonu trestu odňatia slobody na základe príkazu predsedu senátu[19]) podľa Trestného poriadku.

§ 37

(1) Pred umiestnením osoby do cely odoberie policajt, ktorý vykonáva ochranu cely, tejto osobe veci, ktorými by mohla ohroziť zdravie alebo život vlastný alebo inej osoby.

(2) Policajt spíše o odobratých veciach zoznam, ktorý podpíše spolu s osobou umiestňovanou do cely. Pri prepustení osoby z cely jej odobraté veci vráti proti podpisu.

§ 38

(1) Do cely sa vždy umiestňujú oddelene osoby

a) rôzneho pohlavia,

b) mladšie ako 18 rokov a dospelé,

c) zadržané podľa[17]) Trestného poriadku alebo zatknuté na základe príkazu na zatknutie[18]) podľa Trestného poriadku, u ktorých možno predpokladať, že proti nim bude vedené spoločné trestné konanie alebo ich trestné veci spolu súvisia.

(2) Do cely nemožno umiestniť osobu, ktorá je zjavne pod vplyvom alkoholických nápojov, liekov alebo iných návykových látok.

(3) Ak zistí policajt, že osoba, ktorá má byť umiestnená do cely, je zranená alebo osoba na svoju závažnú chorobu alebo zranenie upozorní, zariadi policajt jej lekárske ošetrenie a vyžiada vyjadrenie lekára, či osoba môže byť umiestnená v cele.

§ 39

(1) Cely musia byť hygienicky nezávadné a zodpovedať účelu zaistenia osôb.

(2) V celách nesmú byť také predmety, ktoré by mohli byť zneužité na ohrozenie života a zdravia umiestnených osôb alebo policajtov.

§ 40

Ak nemá osoba dostatočný odev alebo je odev hygienicky závadný, požičia jej odev útvar, na ktorom sú cely zriadené.

§ 41

Stravovanie osôb umiestnených v celách sa zabezpečuje podľa miestnych podmienok. Strava sa osobe poskytuje do šiestich hodín od umiestnenia do cely.

§ 42

(1) Ak umiestnená osoba v cele ochorie, ublíži si na zdraví alebo sa pokúsi o samovraždu, urobí policajt, ktorý vykonáva ochranu cely, potrebné opatrenia smerujúce k ochrane jej zdravia a života; poskytne jej najmä prvú pomoc a privolá lekára.

(2) O týchto prípadoch, ako aj o prípade úmrtia osoby umiestnenej v cele, bez meškania vyrozumie veliteľa útvaru, na ktorom sú cely zriadené. Veliteľ útvaru bez meškania o týchto prípadoch vyrozumie príslušného prokurátora a o úmrtí vyrozumie niektorú z blízkych osôb[9]) zomrelého.

§ 43

(1) Osoby umiestnené v cele môžu podávať návrhy, podnety a sťažnosti. Písomné návrhy, podnety a sťažnosti sa odovzdávajú veliteľovi útvaru na ďalšie riešenie. Ústne podané návrhy, podnety a sťažnosti spíše policajt, ktorý vykonáva ochranu cely, a odovzdá ich taktiež tomuto veliteľovi na ďalšie riešenie.

(2) Dozor prokurátora nad dodržiavaním zákonnosti pri vykonávaní zaistenia osôb v celách sa riadi osobitnými predpismi.

ŠIESTY ODDIEL
POUŽITIE DONUCOVACÍCH PROSTRIEDKOV POLICAJTOM

§ 44
Donucovacie prostriedky

(1) Donucovacími prostriedkami sú

a) hmaty, chvaty, údery a kopy sebaobrany,

b) slzotvorné prostriedky,

c) obušok,

d) putá,

e) služobný pes,

f) vytláčanie koňmi,

g) technické prostriedky na zabránenie odjazdu vozidla,

h) zastavovací pás a iné prostriedky na násilné zastavenie vozidla,

ch) špeciálna vodná striekačka,

i) zásahová výbuška,

j) úder strelnou zbraňou,

k) hrozba zbraňou,

l) varovný výstrel do vzduchu,

m) použitie zbrane.

(2) Pred použitím donucovacích prostriedkov je policajt povinný vyzvať osobu, proti ktorej zakročuje, aby upustila od protiprávneho konania, s výstrahou, že bude použitý niektorý z donucovacích prostriedkov. Od výzvy a výstrahy môže upustiť iba v prípade, keď je sám napadnutý alebo je ohrozený život alebo zdravie inej osoby a vec neznesie odklad alebo tomu bránia iné okolnosti.

(3) O tom, ktorý z donucovacích prostriedkov použije, rozhoduje policajt podľa konkrétnej situácie tak, aby osobe, proti ktorej zakročuje, nespôsobil neprimeranú ujmu.

§ 45
Použitie hmatov, chvatov, úderov a kopov sebaobrany, slzotvorných prostriedkov a obušku

(1) Hmaty, chvaty, údery a kopy sebaobrany, slzotvorné prostriedky a obušok je policajt oprávnený použiť aby

a) zaistil bezpečnosť inej osoby alebo vlastnej pred protiprávnym útokom, ak sa po výzve od útoku neupustí, útok bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých známok bude pokračovať,

b) zabránil výtržnosti, ruvačke, úmyselnému poškodzovaniu majetku alebo inému hrubému správaniu, ktorým je porušovaný verejný poriadok,

c) predviedol, zaistil, zatkol, zadržal alebo dodal do výkonu trestu odňatia slobody osobu, ktorá kladie aktívny odpor,

d) zabránil násilnému vstupu nepovolaných osôb do chránených alebo strážených objektov alebo na miesta, kde je vstup zakázaný.

(2) Hmaty a chvaty je policajt oprávnený použiť, aby predviedol, zaistil, zatkol alebo zadržal osobu, ktorá kladie pasívny odpor.

§ 46
Použitie pút

Putá je policajt oprávnený použiť

a) na spútanie zaistenej, zadržanej alebo zatknutej osoby alebo osoby, ktorá má byť dodaná do výkonu trestu odňatia slobody a kladie aktívny odpor alebo napadá iné osoby alebo policajta alebo poškodzuje majetok, po márnej výzve, aby od takého konania upustila,

b) na vzájomné pripútanie dvoch alebo viacerých predvádzaných, zaistených, zadržaných alebo zatknutých osôb za podmienok uvedených v písmene a),

c) pri vykonávaní služobných úkonov alebo procesných úkonov so zaistenými, zadržanými, zatknutými osobami alebo s osobami, ktoré sú vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, ak je dôvodná obava, že sa pokúsia o útek.

§ 47
Použitie služobného psa

(1) Služobného psa je policajt oprávnený použiť,

a) aby zaistil bezpečnosť inej osoby alebo vlastnej, ak sa po výzve neupustí od útoku, útok bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých známok bude pokračovať,

b) aby zabránil výtržnosti, ruvačke alebo inému hrubému správaniu, ktorým je porušovaný verejný poriadok,

c) aby zabránil násilnému vstupu nepovolaných osôb do chránených alebo strážených objektov alebo na miesta, kde je vstup zakázaný,

d) na prenasledovanie osoby na úteku, ak má byť zaistená, zadržaná, zatknutá alebo dodaná do výkonu trestu odňatia slobody,

e) aby donútil ukrývajúcu sa osobu, ktorá má byť zaistená, zadržaná, zatknutá alebo dodaná do výkonu trestu odňatia slobody, opustiť úkryt,

f) na stráženie zaistenej, zadržanej, zatknutej osoby alebo osoby, ktorá má byť dodaná do výkonu trestu odňatia slobody.

(2) Policajt používa služobného psa s náhubkom. Ak to povaha a intenzita útoku, prípadne prekonanie odporu osoby vyžaduje, použije služobného psa bez náhubku.

§ 48
Vytláčanie koňmi

Vytláčať koňmi môžu policajti účastníkov zhromaždenia[20]) v prípade, ak

a) dochádza k narušovaniu jeho pokojného priebehu a zvolávateľovi sa nepodarilo zabezpečiť nápravu,[21])

b) sa účastníci po skončení zhromaždenia pokojne nerozídu,[22])

c) účastníci zhromaždenia páchajú trestné činy a nápravu sa nepodarilo zaistiť iným spôsobom, najmä zákrokom proti jednotlivým páchateľom.[23])

§ 49
Použitie technických prostriedkov na zabránenie odjazdu vozidla

Technické prostriedky na zabránenie odjazdu vozidla je policajt oprávnený použiť v prípade, ak

a) vozidlo stojí na mieste, kde je to zakázané[24]) a vodič sa v blízkosti vozidla nezdržuje,

b) vodič vozidla odmieta aj po opakovanej výzve podrobiť sa služobným úkonom vykonávaným policajtom a z jeho konania je zrejmé, že chce s vozidlom z miesta odísť.

§ 50
Použitie zastavovacieho pásu a iných prostriedkov na násilné zastavenie vozidla

(1) Zastavovací pás je policajt oprávnený použiť na násilné zastavenie vozidla, ktorého vodič na opakovanú výzvu alebo znamenie dané podľa osobitných predpisov[24]) nezastaví, ak

a) je bezohľadnou jazdou vážne ohrozený život, zdravie alebo majetok,

b) je dôvodné podozrenie, že sa vo vozidle prepravujú páchatelia niektorého z obzvlášť závažných trestných činov[13]) alebo iných úmyselných trestných činov, ktorých stíhanie upravuje medzinárodná zmluva, ktorou je Česká a Slovenská Federatívna Republika viazaná, alebo veci pochádzajúce z tejto trestnej činnosti.

(2) Za podmienok uvedených v odseku 1 môže policajt použiť na zastavenie vozidla aj iné prostriedky, najmä služobné vozidlo, povoz, stavebné mechanizmy.

§ 51
Použitie špeciálnej vodnej striekačky

Špeciálnu vodnú striekačku môžu policajti použiť na rozptýlenie účastníkov zhromaždenia[20]) za podmienok uvedených v § 48.

§ 52
Použitie zásahovej výbušky

Zásahovú výbušku je policajt oprávnený použiť proti nebezpečnému páchateľovi v uzavretom priestore, ktorý sa na výzvu nevzdá alebo sa zdráha opustiť úkryt.

§ 53
Použitie úderu strelnou zbraňou

Úder strelnou zbraňou je policajt oprávnený použiť v sebaobrane, spravidla pri zápase s útočníkom, ak jeho odpor nemôže prekonať iným spôsobom.

§ 54
Použitie hrozby zbraňou

Hrozbu zbraňou je policajt oprávnený použiť, aby

a) pri vykonávaní služobného zákroku alebo služobného úkonu zaistil bezpečnosť inej osoby alebo svojej vlastnej pred protiprávnym útokom, najmä ak sa po výzve od útoku neupustí, útok bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých známok bude pokračovať,

b) predviedol, zaistil, zatkol, zadržal alebo dodal do výkonu trestu odňatia slobody osobu, ktorá kladie aktívny odpor,

c) zabránil výtržnosti, ruvačke alebo inému hrubému správaniu, ktorým je porušovaný verejný poriadok,

d) zabránil násilnému vstupu nepovolaných osôb do chránených alebo strážených objektov alebo na miesta, kde je vstup zakázaný,

e) zabránil úteku prenasledovanej alebo strážanej osoby, ak má byť zaistená, zadržaná, zatknutá alebo dodaná do výkonu trestu odňatia slobody,

f) v sebaobrane v prípade bezprostredného stretu s nebezpečným páchateľom bol pripravený použiť zbraň.

§ 55
Použitie varovného výstrelu do vzduchu

Varovný výstrel do vzduchu je policajt oprávnený použiť iba v prípadoch, v ktorých je oprávnený použiť zbraň.

§ 56
Použitie zbrane policajtom

(1) Použiť zbraň je policajt oprávnený iba v týchto prípadoch:

a) aby v prípade nutnej obrany odvrátil priamo hroziaci alebo trvajúci útok vedený proti jeho osobe alebo útok na život inej osoby,

b) keď sa nebezpečný páchateľ, proti ktorému zakročuje, na jeho výzvu nevzdá alebo sa zdráha opustiť úkryt,

c) keď nemožno inak prekonať odpor smerujúci k zmareniu jeho závažného služobného zákroku,

d) aby zamedzil útek nebezpečného páchateľa, ktorého nemôže iným spôsobom zadržať,

e) keď osoba, proti ktorej boli použité donucovacie prostriedky hrozba zbraňou alebo varovný výstrel do vzduchu, neuposlúchne výzvu policajta smerujúcu k zaisteniu bezpečnosti inej osoby alebo jeho vlastnej,

f) keď nemožno inak zadržať dopravný prostriedok, ktorého vodič bezohľadnou jazdou vážne ohrozuje život a zdravie osôb a na opakovanú výzvu alebo znamenie dané podľa osobitných predpisov[24]) nezastaví,

g) aby odvrátil nebezpečný útok, ktorý ohrozuje strážený alebo chránený objekt alebo stanovište, po márnej výzve, aby sa upustilo od útoku,

h) aby zneškodnil zviera ohrozujúce život alebo zdravie osôb.

(2) Zbraňou sa podľa odseku 1 rozumie strelná a bodná zbraň a zbraň hromadnej účinnosti.

(3) Pred použitím zbrane je policajt povinný vyzvať osobu, proti ktorej zakročuje, aby upustila od protiprávneho konania, s výstrahou, že bude použitá zbraň. Pred použitím strelnej zbrane je policajt povinný použiť tiež varovný výstrel. Od výstrahy a varovného výstrelu do vzduchu môže

policajt upustiť len v prípade, keď je sám napadnutý alebo ak je ohrozený život alebo zdravie inej osoby a vec neznesie odklad.

(4) Pri použití zbrane je policajt povinný dbať na potrebnú opatrnosť, najmä aby nebol ohrozený život iných osôb a čo najviac šetriť život osoby, proti ktorej zákrok smeruje.

SIEDMY ODDIEL
POVINNOSTI POLICAJTA PO POUŽITÍ DONUCOVACÍCH PROSTRIEDKOV

§ 57

(1) Ak policajt zistí, že pri použití donucovacích prostriedkov došlo k zraneniu osoby, je povinný, ak to okolnosti dovolia, poskytnúť zranenej osobe prvú pomoc a zabezpečiť lekárske ošetrenie.

(2) Po každom použití zbrane, pri ktorom došlo k zraneniu osoby, je policajt povinný ihneď, ak to okolnosti dovolia, poskytnúť zranenej osobe prvú pomoc a zabezpečiť lekárske ošetrenie. Ďalej je povinný urobiť všetky neodkladné úkony, aby mohla byť riadne objasnená oprávnenosť použitia zbrane.

§ 58

(1) Každý služobný zákrok, pri ktorom boli použité donucovacie prostriedky, je policajt povinný neodkladne hlásiť svojmu nadriadenému.

(2) Ak vzniknú pochybnosti o oprávnenosti alebo primeranosti použitia donucovacích prostriedkov alebo ak pri ich použití bola spôsobená smrť, ujma na zdraví alebo škoda na majetku, je nadriadený povinný zistiť, či boli použité v súlade so zákonom. O výsledku tohto zistenia spíše úradný záznam.

(3) Ak použije policajt donucovacie prostriedky mimo miesta svojho služobného pôsobenia, ohlási ich použitie na najbližší útvar policajného zboru. Na ďalší postup sa primerane vzťahuje odsek 2.

§ 59
Osobitné obmedzenia

Pri služobnom zákroku proti tehotnej žene, osobe vysokého veku, osobe so zjavnou telesnou vadou alebo chorobou a osobe mladšej ako 15 rokov nesmie policajt použiť údery a kopy sebaobrany, slzotvorné prostriedky, obušok, služobného psa, úder strelnou zbraňou a zbraň okrem prípadov, keď útok týchto osôb bezprostredne ohrozuje životy a zdravie iných osôb alebo policajta alebo hrozí väčšia škoda na majetku a nebezpečenstvo nemožno odvrátiť inak.

§ 60
Služobné zákroky pod jednotným velením

(1) Služobný zákrok pod jednotným velením sú policajti oprávnení vykonať na požiadanie zvolávateľa zhromaždenia, vyslaného zástupcu obce alebo v prípade, ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania i z vlastného rozhodnutia za podmienok uvedených v § 48.

(2) Ak zakročujú policajti pod jednotným velením, rozhoduje o použití donucovacích prostriedkov za podmienok uvedených v tomto zákone veliteľ zakročujúcej jednotky. O použití donucovacích prostriedkov môže na mieste zákroku rozhodnúť aj nadriadený tohto veliteľa. Rozhodnutie veliteľa zakročujúcej jednotky a jeho nadriadeného o použití donucovacích prostriedkov musí byť uchované na zvukovom alebo písomnom zázname.

(3) Na veliteľa zakročujúcej jednotky, ktorý rozhodol o použití donucovacích prostriedkov podľa odseku 1, prechádzajú povinnosti, ktoré majú inak po použití týchto prostriedkov policajti.

ŠTVRTÁ HLAVA
VZŤAHY POLICAJNÉHO ZBORU K ŠTÁTNYM A INÝM ORGÁNOM, OBCIAM, ORGANIZÁCIÁM A OSOBÁM

§ 61

Každý má právo obracať sa na policajtov a útvary policajného zboru so žiadosťou o pomoc. Policajti a útvary policajného zboru sú povinné v rozsahu svojej pôsobnosti túto pomoc poskytnúť.

§ 62

Útvary policajného zboru poskytujú ochranu osobám povereným výkonom rozhodnutia súdu, iného štátneho orgánu alebo orgánu obce v prípadoch, ak nemôžu tieto osoby z dôvodu ohrozenia života alebo zdravia výkon rozhodnutia uskutočniť a ak požiadal príslušný orgán písomne o poskytnutie tejto ochrany.

§ 63

(1) Ak nie je obec schopná zabezpečiť verejný poriadok v obci vlastnými silami a prostriedkami, môže požiadať o pomoc útvar policajného zboru. Útvar policajného zboru je povinný v rozsahu svojej pôsobnosti túto pomoc poskytnúť.

(2) Policajný zbor a obecná polícia vo veciach verejného poriadku a v obecných veciach verejného poriadku[25]) spolupracujú.

§ 64

(1) Ak vznikne bezprostredné nebezpečenstvo vážneho ohrozenia verejného poriadku, ktoré nemôže byť odstránené silami a prostriedkami príslušných orgánov, je policajný zbor povinný zúčastniť sa na odvrátení tohto nebezpečenstva. Činnosť policajného zboru sa v takomto prípade obmedzí na vykonanie nevyhnutných opatrení.

(2) Ak nevyhnutné opatrenia podľa odseku 1 boli vykonané bez vedomia príslušného orgánu, je policajný zbor povinný okamžite vyrozumieť tento orgán o vykonaných nevyhnutných opatreniach.

§ 65

(1) Útvary policajného zboru sú oprávnené pri plnení svojich úloh požadovať od štátnych a iných orgánov, obcí, organizácií a osôb podklady a informácie.

(2) Štátne a iné orgány, obce, organizácie a osoby sú povinné požadované podklady a informácie bezodkladne poskytnúť, pokiaľ im v tom nebránia dôvody ustanovené inými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

(3) Útvary policajného zboru upozorňujú štátne a iné orgány, obce, organizácie a osoby na skutočnosti, ktoré sa dotýkajú ich činnosti a môžu viesť k ohrozeniu alebo porušeniu verejného poriadku.

§ 66

Policajt je oprávnený v prípade nebezpečenstva bezprostredného ohrozenia života a zdravia alebo majetku požiadať každého o pomoc. Kto bol o túto pomoc požiadaný, je povinný ju poskytnúť;

nemusí tak urobiť, ak by tým vystavil vážnemu ohrozeniu seba alebo blízke osoby[9]) alebo ak tomu bránia iné dôležité okolnosti.

PIATA HLAVA
NÁHRADA ŠKODY

§ 67

(1) Štát zodpovedá za škodu osobe, ktorá poskytla pomoc policajnému zboru alebo policajtom na ich žiadosť alebo s ich vedomím (ďalej len „poškodený“). Štát sa tejto zodpovednosti môže zbaviť iba vtedy, ak si túto škodu spôsobil poškodený úmyselne.

(2) Ak u poškodeného došlo k ujme na zdraví alebo smrti, postupuje sa podľa predpisov o odškodňovaní pracovných úrazov pracovníkov. Vláda Slovenskej republiky môže nariadením ustanoviť, v ktorých prípadoch a v akom rozsahu

a) patrí poškodenému, popri nárokoch podľa pracovnoprávnych predpisov, jednorazové mimoriadne odškodnenie,

b) sa zvyšuje jednorazové odškodnenie patriace podľa pracovnoprávnych predpisov pozostalým po poškodenom a kedy možno takéto odškodnenie priznať osobám, ktoré boli na poškodeného odkázané výživou.

(3) Poškodenému sa hradí aj škoda na veciach, ktorá mu vznikla v súvislosti s poskytnutím pomoci. Pritom sa hradí skutočná škoda, a to uvedením do predošlého stavu; ak to nie je možné alebo účelné, hradí sa v peniazoch. Poškodenému môže byť priznaná aj úhrada nákladov spojených s obstaraním novej veci za poškodenú vec.

(4) Štát hradí aj škodu, ktorú poškodený spôsobil v súvislosti s pomocou poskytnutou policajnému zboru alebo policajtom.

(5) Štát zodpovedá aj za škody spôsobené policajným zborom alebo policajtami v súvislosti s plnením ich úloh ustanovených týmto zákonom; to neplatí, ak k spôsobeniu škody došlo v dôsledku protiprávneho konania poškodeného a oprávneného zákroku policajta.

(6) Náhradu škody poskytuje v zastúpení štátu ministerstvo.

ŠIESTA HLAVA
SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Spoločné ustanovenia

§ 68

Minister môže povolať na plnenie úloh ministerstva policajtov policajného zboru.

§ 69
Povinnosť mlčanlivosti

(1) Policajti sú povinní zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, s ktorými sa oboznámili pri plnení úloh policajného zboru alebo v súvislosti s nimi a ktoré v záujme osôb a organizácií vyžadujú, aby zostali utajené pred nepovolanou osobou.

(2) Pokiaľ je osoba poučená policajným zborom alebo policajtom o povinnosti zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach súvisiacich s činnosťou alebo plnením úloh policajného zboru, je povinná uloženú mlčanlivosť zachovávať. Povinnosť mlčanlivosti sa nevzťahuje na skutočnosti, ktoré musia občania uviesť pri uplatňovaní svojich práv.

(3) Od povinnosti mlčanlivosti môže oslobodiť minister alebo prezident policajného zboru.

Prechodné ustanovenia

§ 70

Ak sa v iných zákonoch alebo všeobecne záväzných právnych predpisoch hovorí o Zbore národnej bezpečnosti, Verejnej bezpečnosti alebo o príslušníkoch zboru národnej bezpečnosti alebo verejnej bezpečnosti, rozumie sa tým policajný zbor alebo policajti.

§ 71

Služobný pomer policajtov sa riadi osobitným zákonom.[26])

§ 72

Práva a povinnosti vyplývajúce pre Zbor národnej bezpečnosti z osobitných predpisov, ktoré nezanikli do dňa účinnosti tohto zákona, prechádzajú podľa povahy veci na ministerstvo alebo policajný zbor.

§ 73

(1) Ak povaha úlohy Policajného zboru Českej republiky vyžaduje, aby sa plnila na území Slovenskej republiky, má policajt Policajného zboru Českej republiky pri plnení tejto úlohy rovnaké oprávnenia a povinnosti ako policajt policajného zboru.

(2) O plnení úlohy podľa odseku 1 policajt Policajného zboru Českej republiky vopred informuje príslušný útvar policajného zboru. Ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania, urobí tak dodatočne.

§ 74

Ak je do služobného pomeru k policajnému zboru prijatý policajt Policajného zboru Českej republiky alebo policajt policajných zborov Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, započítava sa tomuto policajtovi dĺžka služby v týchto zboroch a nároky s tým súvisiace v rozsahu, ako by túto službu konal v policajnom zbore.

§ 75

Na príslušníkov obecnej polície[27]) a na rozsah nimi zabezpečovaných úloh sa primerane vzťahujú ustanovenia § 8 až 10, § 12 až 16, § 17 ods. 3 až 6, § 18 ods. 1 písm. a) a odsek 5, § 20, § 24 ods. 1, 3 až 7, § 44 ods. 1 písm. b) a c) a odsek 2 a 3 a § 45 ods. 1 tohto zákona.

§ 76
Zrušovacie ustanovenie

(1) Zrušujú sa:

1. zákonné opatrenie Predsedníctva Slovenskej národnej rady č. 57/1991 Zb. o zriadení Policajného zboru Slovenskej republiky;
2. nariadenie vlády Slovenskej socialistickej republiky č. 17/1975 Zb., ktorým sa podrobnejšie vymedzuje súčinnosť útvarov Verejnej bezpečnosti a národných výborov pri ochrane verejného poriadku.

(2) Vo vzťahu k policajnému zboru a policajtom strácajú platnosť:

1. zákon č. 40/1974 Zb. o Zbore národnej bezpečnosti v znení zákona č. 74/1990 Zb., zákona č. 84/1990 Zb. a čl. I zákona č. 385/1990 Zb.;
2. vyhláška Federálneho ministerstva vnútra č. 12/1979 Zb. o preukazovaní príslušnosti k Zboru národnej bezpečnosti a oprávnenia na plnenie jeho úloh;
3. vyhláška Federálneho ministerstva vnútra č. 3/1984 Zb. o Pomocnej stráži Verejnej bezpečnosti;
4. nariadenie ministra vnútra Československej socialistickej republiky č. 15/1974, ktorým sa upravuje spôsob a rozsah zákrokov alebo nevyhnutných opatrení príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti mimo služby a obmedzenia rozsahu oprávnení a povinností príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti (reg. v čiastke 6/1974 Zb.);
5. nariadenie ministra vnútra Československej socialistickej republiky č. 16/1974 o prostriedkoch, ktoré príslušníci Zboru národnej bezpečnosti používajú pri služobných zákrokoch (reg. v čiastke 6/1974 Zb.) v znení nariadenia ministra vnútra Československej socialistickej republiky č. 15/1983 (reg. v čiastke 74/1983 Zb.);
6. nariadenie ministra vnútra Československej socialistickej republiky č. 3/1983 o povolávaní vojakov Československej ľudovej armády v aktívnej službe na plnenie úloh Zboru národnej bezpečnosti (reg. v čiastke 13/1983 Zb.).

§ 77

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

F. Mikloško v. r.

J. Čarnogurský v. r.

1) Trestný poriadok.

2) § 58 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 524/1990 Zb.

3) § 52 písm. b) zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb.

4) Napr. zákon č. 75/1957 Zb. o občianskych preukazoch, zákon č. 135/1982 Zb. o hlásení a evidencii pobytu občanov, zákon č. 147/1983 Zb. o zbraniach a strelive v znení zákona č. 49/1990 Zb.

5) Napr. Trestný poriadok, Občiansky súdny poriadok.

6) § 6 zákona Slovenskej národnej rady č. 517/1990 Zb. o územnom a správnom členení Slovenskej republiky.

7) Zákon Slovenskej národnej rady č. 597/1990 Zb. o sídlach a obvodoch okresných a krajských súdov.

8) § 47 ods. 1 písm. a) zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb.

9) § 116 Občianskeho zákonníka.

10) Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb.

11) § 43 písm. a) zákona č. 528/1990 Zb. devízový zákon.

12) § 89 ods. 5 Trestného zákona.

13) § 41 ods. 2 a § 62 Trestného zákona.

14) § 6 zákona Slovenskej národnej rady č. 46/1989 Zb. o ochrane pred alkoholizmom a inými toxikomániami.

15) § 15 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb.

16) § 18 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb.

17) § 75 alebo 76 Trestného poriadku.

18) § 69 Trestného poriadku.

19) § 321 ods. 3 Trestného poriadku.

20) § 1 zákona č. 84/1990 Zb. o zhromažďovacom práve.

21) § 6 ods. 6 zákona č. 84/1990 Zb.

22) § 12 ods. 1 až 5 zákona č. 84/1990 Zb.

23) § 12 ods. 6 zákona č. 84/1990 Zb.

24) Vyhláška Federálneho ministerstva vnútra č. 99/1989 Zb. o pravidlách premávky na pozemných komunikáciách (pravidlá cestnej premávky) v znení vyhlášky č. 206/1989 Zb. a vyhlášky č. 24/1990 Zb.

25) § 19 ods. 3 písm. a) zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.

26) Zákon č. 100/1970 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti v znení zákona č. 63/1983 Zb., zákona č. 74/1990 Zb., zákona č. 169/1990 Zb. a zákona č. 546/1990 Zb.

27) § 19 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.